

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ МИНИСТРЛІГІ
МИНИСТЕРСТВО ОБРАЗОВАНИЯ И НАУКИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН
ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ
КАЗАХСКИЙ НАЦИОНАЛЬНЫЙ УНИВЕРСИТЕТ ИМЕНИ АЛЬ-ФАРАБИ

ГЕОГРАФИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒАТТЫ ПАЙДАЛАНУ ФАКУЛЬТЕТІ
ФАКУЛЬТЕТ ГЕОГРАФИИ И ПРИРОДОПОЛЬЗОВАНИЯ

Студенттер мен жас ғалымдардың

«ҒЫЛЫМ ӘЛЕМІ»

атты халықаралық ғылыми конференциясы

МАТЕРИАЛДАРЫ

17-19 сәуір, 2013 ж.

МАТЕРИАЛЫ

международной научной конференции

студентов и молодых ученых

«МИР НАУКИ»

17-19 апреля, 2013 г.

MATERIALS

of the International Scientific Conference of Students

and Young Scientists

«WORLD OF SCIENCE»

17-19 April 2013

ГЕОГРАФИЯ ЖӘНЕ ТАБИҒАТТЫ ПАЙДАЛАНУ ФАКУЛЬТЕТІ
ФАКУЛЬТЕТ ГЕОГРАФИИ И ПРИРОДОПОЛЬЗОВАНИЯ

Студенттер мен жас ғалымдардың
«ҒЫЛЫМ ӘЛЕМІ»
атты халықаралық ғылыми конференциясы
МАТЕРИАЛДАРЫ
17-19 сәуір, 2013 ж.

МАТЕРИАЛЫ
международной научной конференции
студентов и молодых ученых
«МИР НАУКИ»

17-19 апреля, 2013 г.

MATERIALS
of the International Scientific Conference of Students
and Young Scientists
«WORLD OF SCIENCE»

17-19 April 2013

**МАЗМУНЫ
СОДЕРЖАНИЕ
CONTENT**

**I ГЕОГРАФИЯ
I GEOGRAPHY**

Askarbekov B., Sultanbekova A., Bekkuliyeu A. ANALYSIS OF LIFE EXPECTANCY IN KAZAKHSTAN	3
Абдулла Ж. АЛМАТЫ ҚАЛАСЫНЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ ЖАҒДАЙЫН ТАЛДАУ	6
Айдарбаева А. МАҢҒЫСТАУ ОБЛЫСЫНЫҢ ТАРИХИ ГЕОЛОГИЯСЫ	8
Алдажанова Г.Б. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ МАШИНА ЖАСАУ САЛАСЫНДАҒЫ ҚҰРАЛ-ЖАБДЫҚТАРДЫ АВТОМАТТАНДЫРУДЫҢ НЕГІЗГІ МӘСЕЛЕЛЕРІ	9
Алетова А.К. ОПУСТЫНИВАНИЕ КАК ВАЖНАЯ ЭКОЛОГИЧЕСКАЯ ПРОБЛЕМА НА ТЕРРИТОРИИ КАЗАХСТАНА	12
Алимбекова Г.Т. КӨЛІК СТРАТЕГИЯСЫ БОЙЫНША ҰЛЫ ЖІБЕК ЖОЛЫНЫҢ ДАМУ ЖОЛДАРЫ	14
Аубакирова Г.Б. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЖҰМЫССЫЗДЫҚ МӘСЕЛЕСІН ШЕШУ ЖОЛДАРЫ	16
Ахаев А.А. ПРОБЛЕМЫ РЕГИОНАЛЬНОЙ РЕКОНСТРУКЦИИ УСТЬ-КАМЕНОГОРСКИЙ АГЛОМЕРАЦИИ	19
Әбдікәрімова А.Қ. БЕДЕР ТҮЗІЛУДЕГІ ЖЕР СІЛКІНІСІНІҢ РӨЛІ	20
Әбілжанова М.А. ӨЗЕН ЖӘНЕ ӨЗЕН АҒАРЛАРЫНЫҢ ПАЙДА БОЛУЫ МЕН ЗЕРТТЕУ ТАРИХЫ	22
Әділхан А.М. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНДА ШЕКАРА МАҢЫ САУДАНЫ ТИІМДІ БАСҚАРУ МАҚСАТТАРЫ МЕН МІНДЕТТЕРІ	25
Әлшериева Д. «ЗАРЕЧНОЕ» УРАН КЕН ОРНЫН ПАЙДАЛАНУДЫҢ ҚАЗІРГІ ЖАҒДАЙЫ МЕН ДАМУ БОЛАШАҒЫ	27
Ершибулов А. ЭКОЛОГО-РЕСУРСНОЕ СОСТОЯНИЕ АТЫРАУСКОЙ ОБЛАСТИ РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН	30
Есполова Д.А. ИТОГИ 10 ЛЕТ ВОЙНЫ В ИРАКЕ	31
Жакей.Ф.М. ІЛЕ АЛАТАУЫНЫҢ СОЛТҮСТІК БЕТКЕЙІНДЕГІ ОПЫРЫЛМА ҮДЕРІСТЕРІНІҢ ТАРАЛУЫ	34
Жакыпова А. АЛМАТЫ, УНИВЕРСИАДА, СПОРТ ЖӘНЕ СТУДЕНТ	36
Жаңабаева М.Р. АЛМАТЫ ОБЛЫСЫНЫҢ ӘЛЕУМЕТТІК-ДЕМОГРАФИЯЛЫҚ МӘСЕЛЕЛЕРІ	39
Жармухамедова Б.М. ӨУЕ КӨЛІК КЕШЕНІНІҢ ИНФРАҚҰРЫЛЫМЫН ҚАЛЫПТАСТЫРУ МЕН ДАМУ	41
Жорабек Ә. ҚАЗАҚСТАНДАҒЫ ТУРИЗМ САЛАСЫНЫҢ ӨЗЕКТІ МӘСЕЛЕЛЕРІ	43
Жуманова Ә.Ж. СОСТОЯНИЕ ПОЧВ НА МЕСТОРОЖДЕНИЯХ МАНГИСТАУСКОЙ ОБЛАСТИ	45
Имангелді Ш.А. ПАВЛОДАР АУМАҒЫ ТОПЫРАҒЫНЫҢ АУЫР МЕТАЛДАРМЕН (Zn, Pb, Cd, Cu) ЛАСТАНУЫНЫҢ ТІРІ АҒЗАЛАРҒА ӘСЕРІ	48
Имаханова Ж. ҚҰЛКЕН АЛМАТЫ КАНАЛЫНЫҢ АЛМАТЫ ОБЛЫСЫНА ЖӘНЕ ТҮРҒЫНДАРЫНА ӘСЕРІ	50
Иникеева А.Б. ЭКОЛОГИЧЕСКИЕ ПРОБЛЕМЫ ПРИ ОСВОЕНИИ КАЗАХСТАНСКОГО СЕКТОРА КАСПИЙСКОГО МОРЕЯ	53
Исабаева С. ПРОБЛЕМЫ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ГИС ТЕХНОЛОГИИ ПРИ ПРОВЕДЕНИИ РЕГИОНАЛЬНОГО МОНИТОРИНГА ЛАНДШАФТОВ НА ТЕРРИТОРИИ РК	54
Исмаилов А., МАҚТА ШАРУАШЫЛЫҒЫНЫҢ ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫ ЭКОНОМИКАСЫНДА АЛАТЫН ОРНЫ	56

ПРЕДПРИЯТИЙ	167
Калысба А.Р. ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ЕГІСТІК АЛҚАПТАРЫ МЕН ОЛАРДЫҢ САПАЛЫҚ СИПАТТАМАСЫ ЖӘНЕ ҚАЗАҚТАНДА ЕГІНШІЛІКТІҢ ДАМУЫ	168
Койчуманова Г. Т. ОЦЕНКА ЭКОЛОГИЧЕСКОГО СОСТОЯНИЯ ПРИРОДНО – АНТРОПОГЕННЫХ СИСТЕМ С ИСПОЛЬЗОВАНИЕМ ДДЗ	170
Маналбай А. ШЕТ ЕЛДЕРДЕГІ КАДАСТРЛЫҚ БАҒАЛАУ	173
Мукатова Т.М.ЖЫЛЖЫМАЙТЫН МҮЛІКТІҢ ҚҰНЫН БАҒАЛАУ ЖӘНЕ ЖЫЛЖЫМАЙТЫН МҮЛІК ҚҰНЫНА ӘСЕР ЕТЕТІН ФАКТОРЛАР	175
Мухаджан М. МЕМЛЕКЕТТІК ЖЕР КАДАСТРЫ: ӨЗЕКТІЛІГІ, ШЕТ ЕЛДІК ТӘЖІРИБЕЛЕР,ЖАҒДАЙЫ, ДАМУ МӘСЕЛЕЛЕРІ	177
Мырзахметова Қ.С.ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ ОРМАН КАДАСТРЫ	179
Оразбай Ә.Б. ОҢТҮСТІК ҚАЗАҚСТАН ОБЛЫСЫНЫҢ ХАЛҚЫНЫҢ САНЫ ЖӘНЕ ОРНАЛАСУЫ	181
Сағат А. ГЕОДЕЗИЯЛЫҚ МОНИТОРИНГ	182
Сағитов Ж.Б.GPS—ЖАҒАНДЫҚ ПОЗИЦИЯЛАУ ЖҮЙЕСІН ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ КӨЛІК ИНФРАҚҰРЫЛЫМЫНА ЕНГІЗУДІҢ МАҢЫЗДЫЛЫҒЫ	185
Сейтжан Г.Д. CREDO III ПЛАТФОРМАСЫНДАҒЫ ЖҮЙЕЛЕР	187
Тоған А. Ғ. ҚАЗАҚСТАННЫҢ СУ КАДАСТРЫ	189
Ұзақ К.Т. ТОПЫРАҚТЫҢ МҮНАЙ ЖӘНЕ МҮНАЙ ӨНІМДЕРІМЕН ЛАСТАНУЫ	192
Хасанова Г. Б. ИСПОЛЬЗОВАНИЕ КАРТОГРАФИЧЕСКИХ МАТЕРИАЛОВ НА ОСНОВЕ КОСМИЧЕСКИХ СНИМКОВ QUICKBIRD В ЗЕМЛЕУСТРОИТЕЛЬНЫХ И КАДАСТРОВЫХ РАБОТАХ	193
Шарапат К. ОСОБЕННОСТИ ЛЕСНОГО ФОНДА КАЗАХСТАНА	194

IV ГЕОДЕЗИЯ ЖӘНЕ КАРТОГРАФИЯ IV ГЕОДЕЗИЯ И КАРТОГРАФИЯ IV CARTOGRAPHY AND GEOINFORMATICS

Mailybayeva G. THE ROLE OF GIS IN CONSTRUCTION OF WINDMILLS IN TUPKARAGAN REGION (MANGYSTAU AREA)	198
Taukebayev O. METHODS OF REMOTE OF STUDY FOR THE ADAPTIVE- LANDSCAPE SYSTEM AGRICULTURE	201
Аукенова М.М.ВЕЛИКИЙ ПАМЯТНИК ГЕОДЕЗИИ	203
Әбдібай К. ЭЛЕКТРОНДЫҚ ТАХЕОМЕТР — ГЕОДЕЗИЯЛЫҚ ТҮСІРІСТЕР ҮШІН ОҢТАЙЛЫ ТАҢДАУ	204
Беккулиева А.А. КАРСТТЫҚ КАРТА ТҮРЛЕРІ МЕН КАРТОГРАФИЯЛЫҚ ӘДІСТІҢ ҚОЛДАНЫЛУЫ	205
Досали Н.Е.АСТАНА ҚАЛАСЫНЫҢ 3D ӨЛШЕМІНДЕГІ ҮЛГІЛЕРІН ҚҰРАСТЫРУ	207
Жалғасбеков Е., Турумбетов Т.ЕГИПЕТТІК ПИРАМИДАЛАРДЫ САЛУДА ГЕОДЕЗИЯЛЫҚ ЖҰМЫСТАР НЕГІЗДЕРІН ҚОЛДАНУ	210
Жанабаева Ф.Ж.“БАТЫС-СОЛТҮСТІК-ОРТАЛЫҚ” МАГИСТРАЛЬДЫ ГАЗ ҚҰБЫРЫН ЖҮРГІЗУ ТУРАЛЫ ЖАЛПЫ МӨЛІМЕТТЕР	212
Жумабекова Р. Ж., Карабаев О.Р., Сабыргалиев Н., Абдрайтынов А. ИНФОРМАЦИОННЫЕ ДАННЫЕ О СОЗДАНИИ ЦИФРОВОЙ МОДЕЛИ МЕСТНОСТИ (ЦММ)	214
Қаймолдиев А.Б.СОВРЕМЕННОЕ КАРТОГРАФИЧЕСКОЕ ПОЗНАНИЕ ДЕЙСТВИТЕЛЬНОСТИ	215
Қаймолдиев А.Б.СФЕРЫ ПРИМЕНЕНИЯ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ГЕОГРАФИЧЕСКИХ ИНФОРМАЦИОННЫХ СИСТЕМ (ГИС)	216
Құрмашева А.Ж. ТОПОГРАФИЯЛЫҚ КАРТАЛАРДЫ ЖАҢАРТУДА ҒАРЫШТЫҚ ТҮСІРІЛІМДЕРДІ ҚОЛДАНУ	217
Мукалисв Ж. АЛМАТЫ ҚАЛАСЫ АТМОСФЕРАСЫНЫҢ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ЛАСТАНУ КАРТАЛАРЫН ҚҰРАСТЫРУ ҰСТАНЫМДАРЫ	218
Мустажапова А., Рысов Е.З., Тасқалиев Н., Анесов Д.АНАЛИЗ РЕЛЬЕФА БЕРЕГОВОЙ	

ГИС-технология продолжает расти и развиваться. Ее эволюция будет основываться на ряде фундаментальных ГИС-характеристик с учетом трендов развития вычислительной техники и Интернет - технологий.

С развитием высоких технологий в нашем быту происходят стремительные перемены. Сегодня работают две спутниковые системы - американская Navstar (Navigation System using Timing And Ranging), больше известная нам как GPS (Global Positioning System), и российская «ГЛОНАСС». Главная задача спутников, входящих в состав этих систем, заключается в постоянной передаче сигналов, которые принимают наземные (авиационные, корабельные, автомобильные, ручные и т. д.) приемники.

Спутниковая навигация требуется тем областям, в которых без знания координат не обойтись, - авиации, морскому и автомобильному транспорту, диспетчерским и геоинформационным системам, проектированию и строительству, службам спасения, туризму, охоте, рыбалке и т. д.

Исходя из имеющейся сейчас информации и отслеживая современные тенденции развития геоинформационных систем и технологий, уже сейчас есть возможность наметить некоторые черты будущих географических информационных систем и их применения:

ГИС-II - (ГИС второго поколения). Второе поколение геоинформационных систем, вероятно, будет представлять собой совокупность различных ГИС, сочетая их модульность и обладая возможностью постоянного наращивания.

ГИС-TV - (ГИС-телевидение). Вероятно, эти системы станут новым классом ГИС, которые будут сочетать возможности современного телевидения, а также традиционных и специализированных ГИС и Интернет

ГИС 2 - (ГИС о ГИС или "ГИС в квадрате"). Этот новый тип геоинформационных систем, вероятно, будет обладать возможностью изучения и анализа не только самой территориальной информации, а значительной массы уже существующих и территориально распределенных ГИС, созданных и используемых в разных направлениях человеческой деятельности.

ГЛОБ-ГИС - (Глобальная ГИС). В конечном итоге на базе перечисленных нами систем, сети Интернет, а также телевидения возникнет единая телекоммуникационная Глобальная Географическая Информационная

ГИС предоставляет новые удивительные инструменты, расширяющие научные горизонты. Возможность визуализации карт может быть легко дополнена отчетными документами, трехмерными изображениями, графиками, таблицами, диаграммами, фотографиями и другими средствами, которые позволяют проводить научные наблюдения и их анализ.

На сегодняшний день в мире разработаны и используются сотни разнообразных ГИС-пакетов, а на их базе созданы десятки тысяч ГИС-систем.

ТОПОГРАФИЯЛЫҚ КАРТАЛАРДЫ ЖАҢАРТУДА ҒАРЫШТЫҚ ТҮСІРІЛІМДЕРДІ ҚОЛДАНУ

Құрмашева А.Ж., әл-Фараби ат.ҚазҰУ

Ғылыми жетекшісі: аға оқытушы, PhD, Асылбекова А. А.

Зерттеу жұмысының өзектілігі. Топографиялық карталарды жаңарту және құрастырудың эффективті әдістемелерін дайындау өзекті мәселе болып табылады. Себебі бұл әдістің сәтті қолданылуы және одан әрі дамуы Жер туралы ақпараттық қамсыздандыруға өзінше үлес қосады. Топографиялық карталарды құрастыру және жаңарту еліміздің экономикалық өндірісін дамытуды жоспарлауда маңызды фактор болып саналады. Жергілікті жердің жағдайы туралы қазіргі және сенімді ақпарат халық шаруашылығын жоспарлауда дұрыс шешім жасауға көп көмегін тигізеді. Сәйкесінше, еліміздің барлық аумағын топографиялық карталармен қамту ғана емес, оларды периодты түрде жаңартып отыру маңызды. Ең бастысы - карталарды құрастыру мен жаңарту үшін қаржы мен уақыт аз мөлшерде қолданылатын технологияларды ойлап табу. Осындай технологиялардың бірі арақашықтықтан зерделеу мәліметтері болып табылатын ғарыштық түсірілімдер арқылы жүргізіледі. Ғарыштық түсірілімдер арқылы топографиялық карталарды жаңарту ұтымды және перспективті болып келеді.

Жұмыстың мақсаты – ғарыштық түсірілімдерді қолданумен зерттеу нысанының қазіргі жергілікті жағдайына талдау жасап, оларды дешифрлеу арқылы және ғылыми қорда бар түрлі

негіздерге сүйене отырып топографиялық картаны (біздің мысалымызда ірі масштабты) жаңартудың әдіснамалық негізін жасау.

Осы мақсатқа байланысты зерттеу жұмысына келесі **міндеттер** жүктелді: 1) зерттеу нысанына физикалық-географиялық сипаттама беру; 2) топографиялық карта мазмұнын жергілікті жердің қазіргі жағдайына келтіру; 3) картаны жергілікті жердің қазіргі жағдайына келтіру үшін ғарыштық түсірілімдерді топографиялық дешифрлеу.

Зерттеу әдістемесі. Жұмысты жазу барысында ізденуші дәстүрлі топографиялық, географиялық, картографиялық, салыстырмалы, статистикалық-экономикалық, геоақпараттық картографиялау, арақашықтан зерделеу мәліметтерін топографиялық дешифрлеу сияқты әдістері де қолданылды.

Зерттеудің бастапқы мәліметтері. Ұсынылған жұмыстың негізінде топографиялық карталармен қатар қойылған міндеттерді орындау барысында зерттелу аймағына қатысты әдебиеттерден, ғылыми қордағы мәліметтер және ғаламтор желілерінен алынған мағлұматтар мен ғарыштық түсірілімдер пайдаланылды.

Ғылыми зерттеудің жаңалығы. Қордағы бар мәліметтерді және ғарыштық түсірілімдерді пайдалану арқылы топографиялық карталарды жаңарту әдістемесін көрсету; жергілікті деңгейде геоақпараттық жүйеде зерттеу нысанының жаңартылған мәліметтер базасы құрастырылады.

Жұмыстың нәтижесі. Ғарыштық түсірілімдерді пайдалану арқылы Ақмола облысы Бұрабай ауданының 1:100000 масштабтағы топографиялық картасы құрастырылады.

АЛМАТЫ ҚАЛАСЫ АТМОСФЕРАСЫНЫҢ ЭКОЛОГИЯЛЫҚ ЛАСТАНУ КАРТАЛАРЫН ҚҰРАСТЫРУ ҰСТАНЫМДАРЫ

Мұқаншев Ж.

Зерттеу өзектілігі. Дүние жүзінде, оның ішінде біздің елімізде де экология мәселесі ең маңызды орын алуда. Әрине, табиғи орта адамның өмір сүруінің негізі және оны қорғау әр азаматтың борышы.

Атмосфераның ластануы Алматы қаласының негізгі экологиялық мәселесі болып отыр. Алматы қаласының ауа массасының желдетілуі әлсіз болғандықтан, атмосфера ауасының ластануы тұрғындардың денсаулығына кері әсерін тигізуде. Алматы қаласының ауа бассейнінің ластануына ең алдымен-автокөліктерден шығатын түтін мен улы газдардың нормадан тыс артық болуы ықпал етуде. Бұдан басқа, өндіріс технологияларының ескіруі, оларда орнатылған газ және шаң-тозаңды тазартқыш қондырғыларының тиімсіздігі және олардың аз орнатылуы, сапасы төмен көмірді пайдалану және т.б. өз үлесін қосуда. Қазіргі кездегі Алматы қаласының геоэкологиялық ахуалын зерттей отырып, Қазақстан ғалымдарының қаланың жағдайын жақсарту мақсатында ірі масштабты атмосфераның ластану картасын құрастырдым. Бұл жұмыстың өзектілігі статистикалық мәліметтерді қолдана отырып экологиялық ластану карталарын құрастыру ұстанымдары мен әдістерін ұсынып отырмын.

Ғылыми жұмыс мақсаты. Қазіргі кезде елдердің және әртүрлі технологияның қарқынды дамуы табиғатқа өз кері әсерін беруде. Антропогендік әсер әсіресе ірі қалалар мен өндіріс орталықтарында өнеркәсіп және транспорт дамыған жерлерде өте қарқынды. Егерде қаланы антропогендік экологиялық қуыс ретінде қарастырсақ онда қалалық тұрғындар популяциясында табиғи қуыс мекендеушілеріне қарағанда жүктеме көп есе жоғары. Мұнда адамға әсер етуші фактор көп. Бірақ олардың әсер ету уақыты аз, экологиялық стресс өте ауыр.

Сол мәселелерді қарастыру мақсатында қазіргі геоэкологиялық жағдайларды зерттеп, талдап және нәтижелерін ГАЗ бағдарламаларының негізінде Алматы қаласы атмосферасының экологиялық ластану карталарын құрастыру әдістерін көрсету.

Мәселенің өңделу деңгейі. Ұсынылған ғылыми жұмыстың негізін автордың қатысуымен жүзеге асқан статистикалық мәліметтер мен Алматы қаласының бірнеше әкімшілік аудандарында орналасқан, атмосферадағы ауаның ластануын бақылайтын посттарында жүргізілген зерттеулердің нәтижелері негізінде дайындалды. Олардан басқа, топографиялық және тақырыптық карталар мәліметтері қолданыс тапты. Жұмыс алдына қойылған міндеттерді орындау кезінде зерттелу аумағындағы экологиялық картографиялауға қатысты әдебиеттегі және қордағы мағлұмат пайдаланылды.

Жүргізілген зерттеулер әдістері. ArcGIS 9.3 ГАЗ қолданбалы бағдарламасы мен Spatial Analyst модулімен статистикалық мәліметтерді өңдеу арқылы жүзеге асты. ArcGIS Spatial Analyst